

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

§. II. De sacris Imaginibus. Pius, antiquus & laudabilis Imaginum usus
docetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

S. II.

DE SACRIS IMAGINIBUS.

Pius, antiquus & laudabilis Imaginum usus docetur.

1. Veneratio Imaginum, & invocatio Sanctorum, traditio est Apostolica.
2. Imago Christi viventi in terris posita ab Hamorrajia.
3. Virginis viventis Imago picta à D. Luca.
4. Christi viventis Imago, quam ipsemet Abagaro Edessa Toparcha misit.
5. Imago Crucifixi passæ in Berytho.
6. Ab Apostolo usq; ad Constantinum Magnum semper fuit sacer usus Imaginum.
7. Deus in veteri Legge idola prohibuit, non Imagines.
8. Verba quaedam contra sacras Imagines, hæreticâ manu assuta S. Epiphano.
9. Ecclesia iudicium, lapu Lydium veritatis index.
10. Maledicta hæreticorum in Pontifices, quorum vitia non præjudicant veritati.
11. Concilium Eliberitanum quo sensu venterit sacras Imagines.
12. Honor imagini delatus, præcipuè exhibetur prototypo.
13. Traditionum non scriptarum summa autoritas.

PATRES Orthodoxi affirmant, sacrarum Imaginum usum ac venerationem (quam hæretici modò detestantur) ex traditione Apostolorum ad nos descendisse. Verba beati Basilii Magni in secundo Concilio Niceno citata sic habent: *Suscipio sanctos Apostolos, Prophetas, & Martyres, qui pro me apud Deum supplicant: quò per illorum intercessionem propitiis mihi sit Deus noster benignissimus, & remissionem peccatorum mihi gratis largiatur. Quam ob causam & historias imaginum illorum honoro & palam adoro. Hoc enim nobis traditum*

Apostolica traditio de invocatione Sanctorum, & cultu Imaginũ.

9. Hæretici hujus tempestatis plurimum inter se dissident de Eucharistia: hoc ipso evidenter ostendentes, se à veritate, quæ una est, procul aberrare. Depugnant & digladiantur acriter, dum suam quisque pravam opinionem rectiorem judicat, eamque pertinaciter tueri vult. Hinc Lutherus hæresiarcha scriptis invehitur in Zwinglium hæreticum, & Zwinglius in Lutherum, itidem Westphalus hæreticus calamo persequitur Calvinum hæreticũ, & Calvinus Westphalum. Possumus hodie numerare plusquam viginti sectas de fide & doctrina inter se fœdissimè discordantes. In hoc autem concordēs sunt hæretici omnes, ut Ecclesiam Catholicam & Apostolicam (quam ipsi Papisticam appellant) hostilibus indefessisque animis oppugnent. Atqui hæc dicta ab eis Papistica, est illa una columba & sponsa Dei, quæ dissensiones & schismata in his quæ fidei sunt, nescit. Nam veram fidem, quam ab Apostolis Apostolorumq; successoribus accepit, integram ad hunc usque diem servavit, & usque ad consummationem mundi servabit. Extra hanc Dei Ecclesiam (cujus typum arca Noë gessit) nulla est salus. Qui in ea non est, ut diluvio absorptus pereat necesse est.

* * * *

Nnnn 2

ditum

Faculz
Appen-
dix.

*ditum à sanctis Apostolis non est
prohibendum, sed in omnibus Eccle-
siis nostris eorum historias erigimus.*
Hæc Basiliius.

2.

*Imago
Christi
adhuc vi-
ventis
magnū il-
lustrata
miraculo-
sū.*
Euseb. l.
7. c. 4.
Niceph.
1. c. 15.
Matt. 9.

Nos pauca de hac re dicturi, in-
primis adnotabimus ea quæ Hi-
storici fide digni scripserunt de ve-
nerabilibus Imaginibus tempore
Apostolorum formatis & expres-
sis. Igitur Eusebius Cæsariensis
& Nicephorus Callistus referunt,
mulierem illam quæ Sanguinis
profluvio laborans, ex contactu
fimbriæ vestimenti Domini Jesu
(ut in Evangelio legimus) sani-
tatem receperat, præclaram ima-
ginem ex ære erexisse, quæ figu-
ram Christi benefactoris sui præ-
ferebat: ut hac ratione pium affe-
ctum, quem erga Dominum Je-
sum gerebat, declararet. Ajunt
item, ad hujus imaginis pedes
herbam nasci solitam, quæ cum
ad fimbriam usq; vestis æræ per-
tigisset, adversus omne genus
morborum præsentissimum erat
remedium. Hæc illi in suis Hi-
storiis narrant. Quod si displice-
ret Deo usus sanctarum Imagi-
num, profectò non fuisset illic
editum tam celebre miraculum.
Porro mulier illa civis erat urbis
Cæsareæ, ubi pro foribus domus
ejus imago jam cõmemorata ad-
huc conspiciebatur tempore præ-
dicti Eusebii Cæsariensis Episco-
pi, ut ipse in Historia sua testatur.
Posteà verò cum Julianus Impe-
rator apostata odio Christi ar-
dens, eamdem Dominicam ima-
ginem dejecisset, & in ejus locum

suam statuisset, ignis derepentè è
cælo delapsus, ipsam Juliani sta-
tuam dirupit, atq; in faciem pro-
stravit, quemadmodum decimo
libro Historiæ suæ narrat Nice-
phorus, secutus narrationem So-
cratis Constantinopolitani. Cap. 30.

Et sexto libro loquens ipse
Nicephorus de Imaginibus quæ
vi ventibus adhuc Apostolis pictæ
fuerant, sentit cum Eusebio, &
scribit in hunc modum: *Etiam
sanctorum Apostolorū Petri & Pau-
li, ipsiusq; adeo Christi, & quæ eum
supra naturæ captum genui Virgi-
nis-matris, coloribus adumbratas
imagines plurimas, ad hunc usque
diem conservatas esse novimus. Ac
Lucas quidem Apostolus, primus
ipsas accuratè manibus suis depin-
xit.* Hæc ibi. At secundo libro
postquam hoc ipsum Nicephorus
dixit, mox adjungit hæc verba:
*Unde in omnem deinde habitabilem
orbem tam venerandum & precio-
sum opus est illatum.* Prætereà de-
cimoquinto Historiæ suæ libro,
narrans ut sancta virgo Pulcheria
soror Theodosii Augusti, tria mag-
nifica templa Deiparæ virgini
ex ipsis fundamentis Constan-
tinopoli erexit, mentionem
facit venerandæ Imaginis ejus-
dem virginis Mariæ, ab ipso bea-
tissimo Luca depictæ, atque ita
loquitur: *Unum templum est in
Chalcoprateio sive fabrorum foro,
Sacri tumuli nomen habens: in quo
zonam Dei Genitricis veluti thesau-
rum (Pulcheria) deposuit: & ut in
eo quarto quoq; hebdomadis die per-
vi-*

3.
*Imago
Deiparæ
à divo
Luca de-
lineata
ut &
sanctorū
Apostolo-
rum.*
Cap. 16.

Cap. 14
& l. 14
c. 6.

Facula
Appen-
dix.

*vigilium & supplicatio ad lucernas
& lampades fieret, constituit: quam
& ipsa pedes frequentare solita e-
rat. Secundum templum Via ducum
est, ubi Verbi Matris imaginem de-
dicavit, quam diuus Apostolus Lu-
cas suis ipse manibus depinxit, illa
adhuc vivente, & tabulam vidente,
gratiamq; adeo illi forma sua im-
mittente. Hac imago primùm in eo
loco, qui Tribunal dicitur, fuit, ubi
ea qua nunc quoq; fiunt, miracula
peracta sunt. Porro in templo isto,
ut tertio quoq; septimana die pervi-
gilium videm & supplicatio pera-
geretur, curavit: quod ad hunc usq;
diem servatur. Tertium autem tem-
plum pulchritudine & omnis gene-
ris materiâ incredibiliter ornatum,
Verbi Matri consecravit, cui Bla-
cherna cognomen est, &c.*

4.
Cap. 7.
Imago
Christi
ab ipso
missa ad
Abagarum
Edesse
Principem.
Cap. 17.
*Hunc
alii vo-
cant A-
bagarum:
at Euse-
bius in
quodâ
fragme-
to vo-
cat Ag-
baram.

Idem Nicephorus secundo Hi-
storiæ suæ libro asserit, Christum
transmisisse sacram vultus sui i-
maginem, in lineum textum im-
pressam, * Augaro Edessenorum
Principi, qui vehementi ejus de-
siderio tenebatur. Id ipsum scri-
bit beatus Joannes Damascenus
libro quarto de Orthodoxa fide.
Et quidem Nicephorus, ubi locu-
tus est de Augaro Toparchâ, dicit
etiam Regem Persarum ex fer-
venti fidei desiderio misisse picto-
rem in Palæstinam, & per hunc
imaginem Christi ac matris ejus
virginis Mariæ accepisse. Atque
hæc ex archivis antiquisque li-
brorum monumentis desumpta
esse, Nicephorus testatur. Theo-
dorus quidam Lector & Græcus

Scriptor, mox in initio primi li-
bri Collectaneorum suorum, qui-
bus historiam rerum Ecclesiasti-
carum summatim perstringit, me-
minit etiam Imaginis virginis
Deiparæ, quam S. Lucas depinxit.
Nam de Eudociâ Imperatrice,
quæ Jerosolymis erat, loquitur
in hæc verba: *Eudocia imaginem
Matris Christi, quam Lucas Apo-
stolus pinxerat, Pulcheria misit.*

Beatus quoque Athanasius edi-
dit libellum de quadam Imagine
Domini Jesu, quæ in Berytho ur-
be Syriæ à Judæis cæsa, confixa,
ac vulneribus cõfossa, maximam
sanguinis abundantiam profudit.
Eam imaginem Nicodemus, qui
ad Jesum nocte venerat, Gamali-
eli, B. Pauli quondam præceptori,
Jerosolymis tradiderat: Gamaliel
porro Jacobo Apostolo Jerosoly-
morum primo Episcopo, & Jaco-
bus Simeoni successori suo illam
reliquerat. Sed biennio antequam
Jerosolyma à Romanis everteret-
ur, pii Christiani eandem ima-
ginem transtulerunt in Syriam,
ut Athanasius in memorato libel-
lo scribit. Præterea Alexander
Imperator, ille erga Christianos
maximè benevolus (cujus matri
Mammææ Origenes familiarissi-
mus fuit) in domestico Sacello
suo habuit imagines Abrahæ Pa-
triarchæ & Christi Salvatoris, si-
cuti Scriptores Historici narrant.

Usus sanctarum Imaginum à
tempore Apostolorum usque ad
Constantinum Magnum Impera-
torem semper receptum lauda-

5.
Imago
Christi a-
lim à Ni-
codemo
accepta,
post à Iu-
dæis tras-
fixa Be-
rythi, ce-
piois san-
guinem
emisit.

6.
Cultus
Imaginũ
ab Apo-
stolis tra-
ditus, Cõ-
tum-

Facult
Appen-
dix.
Constanti-
na tem-
poribus
maximè
floruit.

etiamq; fuisse in Ecclesia Dei, hoc etiam arguit, quòd ipse Constantinus jam à paganismo conversus ad Christianam fidem, plurimas Basilicas à se magnificè extructas, Imaginibus sanctis cohonestabat. Sanè in ea Basilica, quæ de ejus nomine Constantiniana dicta est, & non solùm vasa aurea & altaria argentea, verùm etiam effigiem Salvatoris, atque imagines duodecim Apostolorum, ex Argento purissimo posuit, ut narrat Damasus, describens Vitam beati Silvestri. Cùm tunc, idololatriâ abolitâ, & persecutione cessante, pax reddita esset Ecclesiæ, majori studio passim Oratoria Christianorum Imaginibus Jesu Christi & matris ejus virginis Mariæ, atque aliorum Sanctorum exornabantur. Unde eximii illi Patres Orthodoxi qui mox secuti sunt, videlicet Basilus Magnus, Gregorius Nyssenus, Hieronymus, Ambrosius atque alii, in suis scriptis, sanctarum Imaginum honorificè meminerunt. Et postea in secundo Concilio Niceno cùm fusissimè de illis disputatum fuisset, ecclesia expresso decreto approbavit earum usum, & iconomachos damnavit.

7. Hæretici huius ævi nostri venerationem ipsarum Imaginum sacrarum non verentur appellare idololatriam. Dicunt, earum usum adversari Scripturis divinis: sed falluntur, & Scripturas non rectè intelligunt. Prohibuit quidem Deus in veteri Lege, ne Ju-

dæi idola & effigies haberent; propterea quòd erant maximè propensi ad idololatriam: at ubi nullum erat idololatriæ periculum, non solùm permisit, verùm etiam præcepit fieri Imagines. Unde Moyses jussu ejus curavit ut sculperentur Cherubim, collocarenturque in Propitiatorio. Vercordes hæretici, quidquid in Voluminibus sacris & Orthodoxorum Patrum scriptis inveniunt dictum adversus idola atque idololatrias, id in sanctas Imagines & Catholicos, qui eas asservant ac venerantur, insulssimè detorqueunt. Hujusmodi sententias undique corradunt, & superbè admodum Catholicis objiciunt. Nam quia vident ipsos Catholicos copiosè ac dilucidè rectam ecclesiæ fidem atq; doctrinam dictis vetustissimorum Patrum comprobare actueri, conantur rōnuli ex eis similiter pravam fidem suam & absurda dogmata ab antiquitate commendare, verbisque Patrum confirmare: sed hoc infideliter profusus faciunt, ac proinde nihil agunt. Siquidem auctoritates quas adducunt, non ea mente, neque eo sensu citant, quò à Patribus scriptæ sunt: sed pervertunt atque corrumpunt illas, ac plerumque mentiuntur impudentissimè. Quam eorum impiam fraudem prudens & doctus quisque facile deprehendit, dum studiosè exquirat & examinat in libris Patrum locos ab eis citatos.

Acer-

Facula
Appen-
dix.

Lacina
Epistolae
S. Epipha-
nii falso
assuta
per Icono-
machi,
fraude
ipso con-
iuncta.

8. Acerrimè verò, ad everfionem sacrarum Imaginum, solent Catholicis objicere etiam aliquot verba quæ in Lucubrationibus sancti Epiphaniï leguntur. Verùm beatus Joannes Damascenus in libris suis Apologeticis adversus criminatores sanctarum Imaginum, itemque alii Patres pronuntiaverunt, verba illa ibi ab hæreticis fuisse inserta. Certè Basiliius Magnus præcessit Epiphaniï, & in verbis suis, quæ supra posuimus, apertè indicat, consuetudinem suo tempore fuisse, ut Sanctorum Imagines in omnibus Ecclesiis erigerentur. Quomodo ergo Epiphanius paulò post secutus, vituperasset usum sacrarum Imaginum in omnibus Ecclesiis receptum? Præterea ipse Epiphanius scripsit diligentissimè adversus hæreticos ac prava dogmata sui temporis: & tamen nunquam ibi damnat usum Imaginum. Quòd si judicasset eum apud Christianos non esse licitum, profectò hoc declarasset in libris, quibus hæreses & absurdas opiniones notat confutatque.

9.
Infallibi-
le verita-
tu judi-
cium ab
Ecclesia
magiste-
rio expe-
ctandum
I. Tim. 3

Sed etsi verba, quæ in lucubrationibus ejus contra sacras Imagines inveniuntur, fuissent pio zelo ab eo scripta; non tamen debent pro ratis ac firmis recipi, cum à doctrina Ecclesiæ Catholicæ discrepent. Universalis enim Ecclesia, quæ est *columna veritatis*, & errare nescit, semper audienda est, potiùs quàm unus vel duo aut plures etiam sanctissimi Docto-

res. Hoc persuasissimum habeat, quisquis hæreticorum tendiculas & errores omnes feliciter effugere vult. Quemadmodum enim negotiatores solent aurum Lydio lapidi atterere, quò cognoscant, utrùm germanum sit, an adulterinum; ita Christianus homo doctrinam quamlibet ad columnam illam veritatis applicare adjungereque debet, ut exploratum habeat, verane sit an falsa. Quocirca si viderit aliquod dogma non concordare cum doctrina Romanæ Catholicæque Ecclesiæ, quam Spiritus veritatis illuminat ac regit, mox illud relinquat atque repudiet.

At hæretici Romanam atque Apostolicam Ecclesiam contemnunt, eamque modis omnibus in odium adducere nituntur. Et ut hoc faciliùs citiusque efficiant, malevolè divulgant atque exaggerant quorundam Romanorum Pontificum vitia; reticentes interim virtutes eorum Pontificum, qui integerrimè, sanctissimeque vixerunt. Omni pudore abjecto insolentissimè conferunt maledicta in Sedem Apostolicam & Summum Sacerdotem: cum tamen omnis potestas sit à Deo, & Scriptura clamet, *Principi populi tui non maledices*. Nos quidem non negamus, Papam posse pessimè vivendo in æternum perire: at tamen propter ejus peccata Ecclesia, cui præest, non destituitur gubernatione Spiritus sancti, nec desinit esse Ecclesia; neque propterea

10.
Non pra-
judicans
veritati
opprobria
qua hære-
tici in
Pontifices
jaciunt,
& in sa-
ctam Ec-
clesiam.

Rom. 13
Exod.
22.

Act. 23.

Facult
Appen-
dix.

pterea Sedes Apostolica perdit suam auctoritatem. Planè Christus voluit ut sui loco hîc in terris toti Ecclesiæ præsideret Pontifex. Oblatrent hæretici quantum ipsis libet, necesse est ut ira fiat. Sed his omissis, redeamus ad sanctas Imágenes.

II.

De Con-
cilio Eli-
bertini
vel Eli-
bertani
in Hispa-
nia de-
creto.

Qui venerationem earum sug-
gillant, illud quoque Catholicis
objiciunt, quod trigésimosexto
Canone Concilii elibertini in-
hibitum fuit, ne scilicet picturæ
fierent in templo seu Ecclesia. Sed
& ista objectio futilis est. Nam
justè profectò hoc tunc vetuit E-
libertina Synodus, quam non-
nulli putant paulò ante tempora
Constantini Augusti celebratam
fuisse. Congregata autem fuit in
Hispania, ubi paganismus & ido-
latria plurimum adhuc vige-
bat: nam id complures Canones
ejusdem Synodi apertè indicant
Canon quadragesimus primus di-
cit ita: *Admonere placuit fideles, ut
quantum possunt prohibeant, ne ido-
la in domibus suis habeant. Si verò
vim metuunt servorum, vel se ipsos
puros conseruent. Si non fecerint, a-
lieni ab Ecclesia habeantur.* Hæc
ibi. Sanè ipsum Concilium Eli-
bertinum fuit particulare sive
Provinciale, in quo pauci episco-
pi aderant: at secundum Conci-
lium Nicenum, quod sancivit,
sacras Imágenes retinendas & ho-
norandas esse à fidelibus, fuit Ge-
nerale atque Oecumenicum. Au-
toritas autem Concilii Genera-
lis ritè celebrati indubitanter præ-

Concilii
Niceni
secundi
decretum
pro cultu
sacrarum
Imagi-
num.

ferenda est auctoritati cujusvis
Concilii particularis. Non fuerit
intempestivum hîc obiter adno-
tare, quòd Concilia Generalia le-
gitimè congregata, licèt ex ho-
minibus constent qui errare pos-
sunt, quia tamen repræsentant
universam Ecclesiam, quam Spi-
ritus sanctus nunquam errare si-
nit, erroris expertia sunt. Sed par-
ticularia Concilia possunt errare:
& dum errant, corriguntur per
Generalia. Concilia tamen ple-
naria quæ præcesserunt nonnun-
quam emendantur posterioribus
Conciliis plenariis, non quidem
quoad fidem, sed quoad illa quæ
ad regimen Ecclesiasticum, vi-
tamque Clericorum, & ad con-
suetudines ac ritus spectant. Ta-
lia enim in Conciliis Generali-
bus pro temporum, locorum ac
personarum conditione atq; qua-
litate, absque præjudicio fidei va-
riantur: nam in fide, & in his quæ
saluti nostræ necessaria sunt, nul-
la fit mutatio. Nō est igitur quòd
hæretici gloriantur de suis obje-
ctionibus, quoniam frivolæ sunt.

Ecclesia optimam traditionem,
quam ab Apostolis & eorum suc-
cessoribus accepit, diligenter re-
tinet; sciens, sinceram sanctarum
Imaginum venerationem, & no-
bis admodum utilem, & Deo gra-
tam esse. Nam in hujusmodi ve-
neratione non in materia & colo-
ribus honorem constituimus: sed
cogitationem atque intentionem
animi referimus ad prototypa, &
sanctos beatosque Dei amicos in
caelo

12.
Prototy-
pon præci-
pue hono-
ratur in
imaginibus.

Facula Appen- dix. 13. Magna est aucto- ritas tra- ditionum quemvis scripta non sint. Cap. 17.

cælo cum Domino regnantes, quorum effigies contemplamur.

Libet hic adjicere unam aut alteram sententiam Basilii Magni de traditionibus non scriptis. Is enim in libro quem de Spiritu S. edidit, loquitur in hunc modum: Dogmata qua in Ecclesia prædicantur, quædam habemus è doctrina scripto prodita, quædam rursus ex Apostolorum traditione in mysterio, id est, in occulto tradita recepimus. Quorum utraq; parem vim habent ad pietatem: nec his contradicit, quisquis sanè vel tenuiter expertus est, quæ sint fura Ecclesiastica. Et postquam ipse Basilius multa ibi commemoravit, quæ non ex Scriptura aliqua Canonica, sed ex secreta traditione habemus, adjungit hæc verba: Desiciet me dies, si Ecclesia mysteria circa scriptum tradita pergam recensere.

J. III.

DE HÆRESIBUS ET HÆRETICIS.

Dicta Patrum lectu dignissima proferuntur.

1. Hæretici Novatores contra totius Ecclesie receptissimum consensum docent.
2. Antiquitatis doctrina contra eos est firmissimè retinenda.
3. Etiam diabolus pro se citavit Scripturas.
4. Traditio igitur constanter servanda.
5. Inconstantia & dissensio hæreticorum; unitas & consensus Catholicorum certa nota est.
6. Cum hæreticis nullatenus communicandum.
7. Solo traditionis pondere pugnandum contra hæreticos.
8. Ecclesiarum Apostolicarum traditio de rebus fidei ab omnibus custodienda.
9. Extra Ecclesiam Catholicam salus null.

10. In qua boni sunt permixti malis, recte tamen credentibus, sed perveris viventibus.

BEATISSIMUS Paulus Aposto- lus priorem epistolam quam ad Timotheum scripsit, ita concludit: O Timothee depositum custo- di, devitans profanas vocum novita- tes, & oppositiones falsi nominis sci- entia, quam quidam promittentes, circa fidem exciderunt.

Vincentius Lirinensis, vetustus & pius Scriptor, disputans ad- versus hæreses, loquitur de prædictis Pauli verbis hunc in mo- dum: Profanas, inquit, vocum novitates, id est, dogmatum, rerum, sententiarum novitates, quæ sunt vetustati, quæ antiquitati contraria.

Quæ si recipiantur, necesse est ut fides beatorum Patrum aut tota aut certè magnà ex parte violetur, necesse est ut omnes omnium ætatum fideles, omnes Sancti, omnes casti, continentes, virgines, omnes, Clerici, Levite & Sacerdotes, tanta Confessorum millia, tanti Martyrum exercitus, tanta urbium, tanta populorum celebritas & multitudo, tot insula, tot Provincia, Reges, gentes, regna, nationes, totus postremò jam panè terrarum orbis, per Catholicam fidem Christo capiti incorporatus, tanto sæculorum tractu ignorasse, errasse, blasphemasse, nescisse quid crederet, pronuntietur. Profanas, inquit, vocum novitates devita: quas recipere atq; seclari, nunquam Catholicorum, semper verò hæretico- rum fuit.

Et paucis interjectis ait idem

O o o o

Vin.

I. Hæresi- cor esse Novato- res. I. Tim. 6.

Etiam contra omnem venerabilem An- tiquita- tem, teste Vincentio Liri- nensi.